

ЦРНА ГОРА
Јавна здравствена установа
ДОМ ЗДРАВЉА БИЈЕЛО ПОЉЕ
Број 2953/1
20.12. 24 године

PLAN UPRAVLJANJA MEDICINSKIM OTPADOM

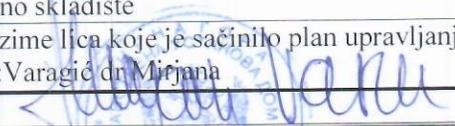

Bijelo Polje, 2021.godine

Obrazac : 3. PUO-PO

PLAN UPRAVLJANJA OTPADOM PROIZVOĐAČA OTPADA

Podaci o proizvođaču otpada	
Naziv i sjedište, odnosno ime i adresa proizvođača otpada: JAVNA ZDRAVSTVENA USTANOVA DOM ZDRAVLJA , Ul. Voja Lješnjaka b.b. BIJELO POLJE	
Poreski i identifikacioni broj proizvođača otpada: 02080672	
Grad/Opština: BIJELO POLJE	
Kontakt osoba (ime i prezime/tel/fax/ e-mail): Prim.dr Varagić dr Mirjana, tel:050/432-327, fax: 050/432-149, e-mail:dom_zdrav_bp@t-com.me.	
Period na koji se plan odnosi: Od 01.01.2022. do 31.12.2024. godine	
Podaci o planiranim količinama otpada	
Vrsta otpada sa kataloškim brojem iz kataloga otpada : <u>Oštri predmeti (18 01 01)</u> (sa * se obilježava opasna vrsta otpada)	
Mjesto nastanka otpada, KO i brojevi parcela	JZU Dom zdravlja Bijelo Polje KO Bijelo Polje, posjedovni list 3196, katastarska parcela broj 155 i 156.
Količina otpada (u kg ili t/god)	109.60 kg /godišnje
Za opasni otpad: oznaka svojst(va)ava otpada iz Liste opasnih svojstava otpada.	Štetnost, toksičnost, kancerogenost i infektivnost.
Period tokom kojeg će se obavljati postupak ili aktivnost koje kao rezultat imaju proizvodnju otpada.	Od 01.01.2022 do 01.01.2025.godine
Način upravljanja otpadom	Privremeno skladište
Broj : 2953/1 Datum 20.12.2021.godine	Ime i prezime lica koje je sačinilo plan upravljanja otpadom: Varagić dr Mirjana Potpis:

Obrazac : 4. PUO-PO

PLAN UPRAVLJANJA OTPADOM PROIZVOĐAČA OTPADA

Podaci o proizvođaču otpada

Naziv i sjedište, odnosno ime i adresa proizvođača otpada:

JAVNA ZDRAVSTVENA USTANOVA DOM ZDRAVLJA , Ul. Voja Lješnjaka b.b. BIJELO POLJE

Poreski i identifikacioni broj proizvođača otpada: 02080672

Grad/Opština: BIJELO POLJE

Kontakt osoba (ime i prezime/tel/fax/ e-mail): Varagić dr Mirjana tel:050/432-327, fax: 050/432-149,
e-mail:dom_zdrav_bp@t-com.me.

Period na koji se plan odnosi:

Od 01.01.2022 do 31.12.2024.godine

Podaci o planiranim količinama otpada

Vrsta otpada sa kataloškim brojem iz kataloga otpada :

Miješani komunalni otpad (20 03 01)

(sa * se obilježava opasna vrsta otpada)

Mjesto nastanka otpada, KO i brojevi parcela

JZU Dom zdravlja Bijelo Polje
KO Kolašin, posjedovni list 3196, katastarska parcela broj 155i 156.Količina otpada
(u kg ili t/god)

7.306.00 kg /godišnje

Za opasni otpad: oznaka svojst(va)ava otpada iz Liste opasnih svojstava otpada.

Štetnost, toksičnost, kancerogenost i infektivnost.

Period tokom kojeg će se obavljati postupak ili aktivnost koje kao rezultat imaju proizvodnju otpada.

Od 01.01.2022 do 01.01.2025.godine

Način upravljanja otpadom

Privremeno skladište

Broj : 295311

Datum 10.12. 2021.godine

Ime i prezime lica koje je sačinilo plan upravljanja otpadom: Varagić dr Mirjana

Potpis:

OPIS TEHNOLOŠKOG PROCESA

(vrsta djelatnosti prema klasifikaciji djelatnosti, opis objekta odnosno postrojenja, kapacitete proizvodnje, ulazne sirovine i sl.)

Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja Bijelo Polje nalazi se na katastarskim parcelama 155 i 156 KO Bijelo Polje ukupne površine 5.259 m². Objekat je renoviran izgrađen 2012 godine, I kategorije, spratnosti P+2, ukupne površine 4259.86 m². Objekat je standardnih karakteristika, sa svim potrebnim sadržajima i infrastrukturom.

Javna zdravstvena ustanova dom zdravlja Bijelo Polje je referentni centar primarne zdravstvene zaštite. U okviru ambulanti izabranih doktora, centara za podršku i jedinica za podršku sprovode se brojne aktivnosti: 1) imunizacije protiv vakcino-preventibilnih zaraznih bolesti; 2) otkrivanje i suzbijanje čimbenika koji utiču na pojavu i širenje zaraznih i nezaraznih bolesti; 3) zdravstvena zaštita žena i planiranje porodice 4) kućno liječenje i patronažna zdravstvena zaštita.

Važan element unapređenja kvaliteta zdravstvenih usluga predstavlja i adekvatno zbrinjavanje medicinskog otpada. Mehanizam zbrinjavanja medicinskog otpada u skladu je sa zakonskom regulativom i sa osnovnim principima profesionalne prakse upravljanja medicinskim otpadom. U tom pravcu sačinjen je i ovaj plan, te su u potpunosti uzeti u obzir svi zahtjevi koje nalaže Zakon o upravljanju otpadom („Sl.list CG“ 64/11, 39/16).

Prema odredbama zakona, svaka zdravstvena ustanova, koje u toku svog rada proizvede više od 200 kg opasnog medicinskog otpada godišnje, mora izraditi plan upravljanja medicinskim otpadom.

JZU Dom zdravlja Bijelo Polje u potpunosti je spremna da odgovori zakonskim obavezama koje se tiču upravljanja medicinskim otpadom, pa izrada ovog plana potvrđuje tu posvećenost.

Ciljevi i aktivnosti ovog plana usmjereni su na smanjenje količine otpada koji se stvara u JZU Dom zdravlja Bijelo Polje, kroz veći broj aktivnosti, a posebno:

- razdvajanjem otpada na osnovne kategorije na mjestu stvaranja,
- pravilno pakovanje istog, obilježavanje i odlaganje.

Krajnji cilj ovog plana jeste doprinos zaštiti i unaprjeđenju zdravlja cjelokupne populacije, kao i zaštita i očuvanje životne sredine.

Primjena ovog plana, kojim se uspostavlja bezbjedno upravljanje medicinskim otpadom, daće sledeći doprinos:

- omogućiće iznalaženje uniformnog pristupa upravljanju infektivnim medicinskim otpadom i uspostavljanje sistema upravljanja medicinskim otpadom;
- povećaće bezbjednost u radu zaposlenih;
- unaprijediće bezbjednost korisnika zdravstvene zaštite;
- smanjiće rizik od širenja zaraznih bolesti;
- smanjiće količinu medicinskog otpada koji se stvara, i
- unaprijediti stabje životne sredine.

Sumirajući sve aktivnosti koje je potrebno sprovesti, da bi se na pravi način upravljalo opasnim medicinskim otpadom u JZU Dom zdravlja Bijelo Polje, u ovom planu izdvajamo sledeće korake: smanjenje

količine otpada koji se proizvodi, razdvajanje i odvojeno sakupljanje otpada, poštovanje plana rasporeda mjesta za sakupljanje, obilježavanje i evidentiranje otpada, poštovanje puteva i načina transporta otpada do privremenog skladišta, te pravilno korišćenje centralnog privremenog skladišta.

Sav otpad, opasan ili neopasan, koji se generiše pri pružanju zdravstvenih usluga predstavlja medicinski otpad. Drugim riječima, pod medicinskim otpadom se podrazumijeva sav otpad koji nastaje u medicinskim ustanovama, medicinskim istraživačkim centrima ili laboratorijama.

To je heterogena mješavina, pri čemu 10-25% čini opasan otpad rizičan po zdravlje i životnu sredinu.

Medicinski otpad nastaje prilikom postavljanja dijagnoza, liječenja ili pružanja medicinske njege, kao i prilikom istraživanja koja se sprovode u zdravstvenim ustanovama naučne, terapijske, dijagnostičke ili slične medicinske djelatnosti.

Otpad koji potiče iz zdravstvenih ustanova samo jednim dijelom je medicinski otpad, koji se dalje može razvrstati u dvije grupe, i to: komunalni i opasan otpad. Komunalni otpad uključuje uobičajeni otpad, papir i kartonsku ambalažu, staklo i ostatke hrane. Otpad iz zdravstvenih djelatnosti smatra se opasnim, ukoliko posjeduje slijedeća svojstva: štetnost, toksičnost, kancerogenost i infektivnost.

Opasni medicinski otpad sadrži elemente hemijske i biološke opasnosti bili oni čvrsti, tečni ili gasoviti. Opasan medicinski otpad se prema svojstvima koje ga čine opasnim i prema mjestu nastanka dijeli na:

Patološki otpad: dijelovi ljudskog tijela - amputati, tkiva i organi odstranjeni tokom hirurških zahvata, tkiva uzeta u dijagnostičke svrhe, placente i fetusi.

Infektivni otpad: se definiše kao opasan medicinski otpad koji sadrži i/ili može sadržati mikroorganizme koji zbog svog tipa i koncentracije mogu izazvati bolest ljudi i životinja, a čine ga kulture i pribor iz mikrobioloških laboratorija, oprema, materijal i pribor koji je bio u kontaktu s krvlju i ostalim izlučevinama infektivnih pacijenata uključujući hirurške zahvate i obdukciju, otpad od dijalize, infuzije i sličnih zahvata, transfuzije, otpad izolacije infektivnih pacijenata, rukavice i ostali pribor za jedokratnu upotrebu, kao i drugi otpad iz zahvata na pacijentima koji je potencijalno infektivan.

Oštri predmeti: predstavljaju sav medicinski otpad s oštricama ili šiljatim završecima koji sadrži korišćene zaražene i potencijalno zaražene igle, lancete, štrcaljke, skalpele i tome slične oštre predmete koji su bili u kontaktu s pacijentom, s krvlju i ostalim izlučevinama pacijenata ili potencijalno infektivnim materijalom i može ozlijediti kožu na ljudskom ili životinjskom tijelu.

Hemijski otpad: odbačene čvrste, tečne ili gasovite hemikalije koje se upotrebljavaju pri medicinskim, dijagnostičkim ili eksperimentalnim postupcima, čišćenju i dezinfekciji.

Posude pod pritiskom: bočice koje sadrže inertne plinove pod pritiskom pomiješane s određenim elementima (antibiotik, dezinficijens, insekticid itd.) koje se apliciraju u obliku aerosola, a pri izlaganju višim temperaturama mogu eksplodirati.

Radioaktivni otpad: podliježe posebnim propisima.

Prema statističkim podacima Svjetske zdravstvene organizacije-WHO otpad koji nastaje u jednoj zdravstvenoj ustanovi ima slijedeći sastav:

- Opšti otpad 80%
- Patološki i infektivni otpad 15%
- Hemijski i farmaceutski otpad 3%

- Oštrice 1%
- Specijalni opasni otpad (citostatici, kontejneri u posude pod pritiskom, materije sa teškim metalima –slomljeni termometri, baterije i dr.) 1%

Klasifikacija otpada

Evropskim katalogom otpada, koji je donijela Evropska komisija 1994. godine kako bi se uvela zajednička terminologija širom Evropske zajednice i poboljšalo upravljanje otpadom, definisan je spisak otpada. Dokument nije konačan i povremeno se mijenja. Prema pomenutom katalogu otpad se definiše na osnovu sledeća tri kriterijuma:

1. Porijeklo otpada tj. definisanje industrijske grane ili sektora iz kojeg potiče otpad (prve dvije cifre-zdravstveni sektor-18)
2. Proces tokom kojeg nastaje otpad (druge dvije cifre-otpada koji nastaje pri pružanju zdravstvenih usluga u porodilištima, iz dijagnostike, liječenje ili prevencija bolesti kod ljudi-18 01)
3. Tip otpada (treći par cifara-neinfektivni otpad-otpada čije sakupljanje i odlaganje ne podliježe posebnim zahtjevima za sprečavanje infekcija 18 01 04).

U Evropskom katalogu otpada kategorije otpada pored kalsifikacionog broja sa 6 cifara, mogu sadržati i zvezdicu koja stoji iza cifara. Zvezdica označava da taj otpad spada u opasan otpad (primjer: 18 01 03*-infektivni otpad).

Pravilnik o klasifikaciji otpada i postupcima njegove obrade i odstranjivanja („Sl. List CG“ broj 68/09) je dokument koji je usklađen sa evropskim zakonskim regulativima iz ove oblasti, pa je i nacionalni katalog otpada usklađen sa Evropskim katalogom. Katalog otpada predstavlja popis otpada prema svojstvima i mjestu nastanka, razvrstan na grupe, podgrupe i vrste otpada, sa popisom djelatnosti koje proizvode otpad.

Medicinski otpad koji nastaje u JZU Domu zdravlja Bijelo Polje prema Pravilniku o klasifikaciji otpada i postupcima njegove obrade i odstranjivanja, te prema nacionalnom katalogu, svrstava se u grupe:

1. 18 01 03* 2. 18 01 04 3. 180101.

Mjesta nastanka medicinskog otpada

Medicinski otpad koji ne predstavlja rizik unutar i van zdravstvenih ustanova kao: opšti otpad iz kancelarija, kartonske kutije i ostaci hrane, je otpad koji nastaje u svim organizacionim jedinicama Doma zdravlja Bijelo Polje. Taj otpad je sličan onom iz domaćinstva i sa njim se ne mora posebno rukovati. (između 70% i 90% medicinskog otpada pripada ovoj grupi otpada).

Biomedicinski i medicinski otpad koji zahtijeva posebnu pažnju nastaje na različitim mjestima u JZU Dom zdravlja Bijelo Polje, i to:

- Oštri otpad- predstavlja potencijalni rizik od infekcija i povređivanja, pa se sa njim mora upravljati sa posebnom pažnjom, nastaje u svim medicinskim organizacionim cjelinama ove ustanove. Ovaj otpad po šiframa iz kataloga potpada u kategoriju 18 01 03.
- Krv i derivati krvi koji mogu biti zaraženi patogenim mikroorganizmima te se tretiraju kao infektivni otpad. Nastaje u prostorijama za intervencije i procedure kod izabranih doktora za djecu, odrasle i žene, Mikrobiološkoj laboratoriji i po šiframa iz kataloga potpada u kategoriju 18 01 03.

Infektivni i visoko infektivni otpad takođe nastaje na razlicitim mjestima u Domu zdravlja Bijelo Polje, i to:

- Visoko infektivni otpad-mikrobiološke kulture nastaje isključivo u Mikrobiološkoj laboratoriji i po šiframa iz kataloga ovaj otpad potpada u kategoriju 18 01 03.

Procjena količina

Tim za upravljanje medicinskim otpadom, koji je formiran u skladu sa Nacionalnom strategijom za upravljanje medicinskim otpadom, vrši procjenu godišnjih količina svih vrsta otpada koji nastaje u JZU Dom zdravlja Bijelo Polje.

Kroz ispitivanje koje se naziva *revizija otpada*, izračunava se ukupna količina otpada koja nastaje svakoga dana, za svaku kategoriju, u svakoj organizacionoj jedinici.

Prije mjerenja, otpad se klasifikuje i razdvaja prema klasifikaciji propisanoj Pravilnikom o klasifikaciji otpada i postupcima njegove obrade i odstranjivanja („Sl. List CG“ broj 59/13,83/16).

Za reviziju otpada upotrebljava se formular prikazan u slijedećoj tabeli:

Mjesto sakupljanja otpada	Kategorija otpada (šifra iz kataloga)	Količina otpada na dan (masa i zapremina)													
		Pon		Uto		Sri		Čet		Pet		Sub		Ned	
		K	L	Kg	L	g	L	Kg	L	Kg	L	g	L	Kg	L

Prosječna dnevna količina svih vrsta medicinskog otpada iznosi 5.37 kg dnevno, odnosno 1962.30 kg otpada godišnje.

NAČIN UPRAVLJANJA OTPADOM

(sakupljanje, privremeno skladištenje, lokacija, transport i obrada otpada)

Razdvajanje, sakupljanje i obilježavanje medicinskog otpada

Razdvajanje otpada je praksa klasifikacije otpada u odgovarajuće tokove otpada odmah po nastanku (uz upotrebu posuda, kontejnera različitih boja u zavisnosti od vrste otpada). Efikasno razdvajanje otpada na mjestu nastajanja je veoma značajno, jer štiti zdravlje zaposlenih i pacijenata, povećava bezbjednost pri rukovanju, smanjuje troškove i podstiče recikliranje. Miješanje opasnog i neopasnog otpada nije dozvoljeno.

Pažljivo razdvajanje i odvojeno sakupljanje medicinskog otpada je dodatno opterećenje za medicinsko osoblje, ali je ono osnova za pouzdano i sigurno upravljanje medicinskim otpadom. Razdvajanje može značajno smanjiti količinu medicinskog otpada koja zahtijeva specijalizovani tretman.

Da bi odvojeno sakupljanje bilo moguće, medicinsko osoblje na svim nivoima, a posebno medicinske sestre

i tehničari, treba da budu obučeni za razdvajanje otpada koji nastaje u njihovim organizacionim jedinicama.

Razdvojeni otpad treba staviti u kese za jednokratnu upotrebu odgovarajuće boje koje su postavljene na specijalne držače ili smještene u plastične ili metalne kontejnere. Kese treba da budu dovoljno čvrste da izdrže unutrašnje ili spoljašnje mehaničko oštećenje.

Najbolji način za identifikaciju pojedinih kategorija otpada je odvajanje u ambalažu određene boje (boje ambalaže preporučene Nacionalnom strategijom prikazane su u narednoj tabeli).

OTPAD		SPREMIŠTE/ KONTEJNER/ POSUDA		
KATEGORIJA	VRSTA	TIP	BOJA I OZAKA	KARAKTERISTIKA
Opasni	Infektivni otpad	Kontejner ili plastična vreća u držaču/posudi	Žuta sa oznakom „INFEKTIVNI OTPAD“	Osigurano protiv curenja
Visoko opasni	Određeni lijekovi i hemijski otpad	Kontejner ili plastična vreća u držaču/posudi	Žuta sa oznakom „VISOKO RIZIČNO“	Osigurano protiv curenja
Oštri predmeti	Iglе, lancete...	Kutija koja se može zapečatiti	Žuta sa oznakom „OŠTRI PREDMETI“	Osigurano protiv probijanja i curenja
Opšti	Slično komunalnom otpadu	Plastična vreća ili kontejner	Crna	Bez posebnih zahtjeva

Svi kontejneri, posude i kese za sakupljanje infektivnog otpada moraju biti žute boje i obavezno moraju biti označeni međunarodnim simbolom za obježavanje otpada koji predstavlja biološku opasnost:

Sistem obilježavanja razdvojenog otpada prikazan je u slijedećoj tabeli:

otpada bojom, za usmjeravanje u određene tokove

Oznaka bojom	Crna	Zelena	Žuta	Žuta
Oznaka			„Infektivni otpad“	„Visoko rizično“
Tok otpada	Komunalni otpad	Otpad iz toka komunalnog otpada koji se može reciklirati	Infektivni medicinski otpad koji klasifikuje isključivo medicinsko osoblje	Opasni otpad koji klasifikuje isključivo farmaceutski tehničar
Vrsta otpada	Papirni ubrusi i maramice Nekontaminirani otpad Opšti otpad Neinficirani zavojni materijal	Novine Papir Konzerve Staklene boce Karton Čista ambalaža Plastične flaše	Zavojni materijal i tupferi zaprljani krvlju i tjelesnim tečnostima Laboratorijski infektivni otpad Upotrijebljeni oštri predmeti (igle, sistemi za infuzije) Špricevi Sterilisani visoko rizični laboratorijski otpad Kontaminirani predmeti	Ljekovi i farmaceutske hemikalije sa isteklim rokom upotrebe Živa i dr.teški metali.
Vrsta kontejnera	Crne kese ili odgovarajuće obježene kartonske kutije	Kese ili kutije koje su u skladu sa programom recikliranja	Žute kese i žuti kontejneri sa međunarodnim simbolom za biološku opasnost	U zaključanoj kutiji za lijekove Žuti kontejneri sa oznakom „Visoko rizično“
Procedura sakupljanja	Sakuplja se unutar ustanove i odlaže u kontejnere javnog komunalnog preduzeća	Sakuplja se unutar ustanove i odlaže u posebne kontejnere do preuzimanja od strane specijalizovanog preduzeća	Sakuplja se unutar ustanove i odlaže u posebno privremeno skladište do preuzimanja od strane ovlašćenog preduzeća	Sakuplja se unutar ustanove i skladišti do planiranog preuzimanja od strane ovlašćenog preduzeća
Postupak trajnog odlaganja	Deponija	Ponovna upotreba -reciklaža	Termičko-mehanička obrada pa odlaganje na deponiju	Obrada i uništavanje (spaljivanjem)

Medicinski otpad razvrstava se na mjestu nastanka uz poštovanje slijedećih pravila:

- na mjestu nastanka otpada, mora biti dovoljan broj ambalažnih jedinica (kontejnera, držača, kesa i sl.);
- infektivni otpad treba da se pakuje u kese koje su kompatibilne sa utvrđenim procesom tretmana, po uputstvu preduzeća ovlašćenog za tretman;
- opasan i neopasan otpad ne smiju se miješati;
- ukoliko je greškom došlo do miješanja opasnog i neopasnog otpada, cjelokupna količina otpada se smatra opasnim;
- oštri predmeti treba da se sakupljaju zajedno, bez razlike da li su kontaminirani ili ne;

- hemijski otpad –reagensi iz različitih izvora ne smiju se miješati;
- hemijski otpad treba da se pakuje u dostavnu ambalažu, ili ambalažu koja je posebno prilagođena vrsti hemikalije i načinu odlaganja;
- otpad koji sadrži veliki procenat teških metala (kadmijum ili živu) treba da se sakuplja posebno;
- osoblje koje rukuje otpadom mora nositi zaštitnu opremu;
- kese, kontejnere i drugu ambalažu treba puniti do tri četvrtine zapremine i zatim odlagati;
- kese sa infektivnim otpadom se vezuju vezivanjem dvostrukog čvora ili plastičnom sigurnosnom trakom, tako da ne mogu da se otvore u toku transporta;
- kontejneri moraju biti dobro zatvoreni (zatvorene žute kese i kontejneri se nikada ponovo ne otvaraju);
- ukoliko dođe do oštećenja kese, ona se stavlja u drugu, istu takvu kesu;
- u slučaju da se dogodi probijanje ambalaže potrebno je obezbijediti odgovarajuće čišćenje i dezinfekciju.

Na mjesta za razdvajanje medicinskog otpada treba postaviti uputstva za lica koja su zadužena za razdvajanje, identifikaciju i sakupljanje otpada.

Neophodno je da se kese i kontejneri prije transporta u privremeno skladište zatvore i označe etiketom sa podacima o mjestu, vremenu nastanka i sadržaju otpada. Etiketa za obilježavanje sadrži i simbol za biološku opasnost i prikazana je na slijedećoj slici:

OPASNOST! INFEKTIVNI MEDICINSKI OTPAD	
Organizaciona jedinica mjesto nastanka otpada:	Datum:
	Vrijeme:
	Masa (kg.):
Ime osobe koja popunjava deklaraciju:	
Šifra iz kataloga otpada:	

Osoblje koje je zaduženo za održavanje čistoće treba da postupa sa žutim kesama posebno pažljivo, te da ove kese čuva odvojeno od drugog otpada.

Kontejneri za otpad treba da budu postavljeni kesama odgovarajuće boje kojom se obježava vrsta otpada koja se nalazi u njima.

Opasan medicinski otpad mora se do konačne obrade sakupljati i skladištiti u ambalaži koja ispunjavaju slijedeće uslove:

- nepropusna i zapečaćena kako bi se spriječilo širenje mikroorganizama,
- otporna na vlagu i mehanička oštećenja (spolja i unutra),
- neprovidna,
- dovoljno čvrsta da se ne može pocijepati ili rasprsnuti pod normalnim uslovima upotrebe i rukovanja,

- da je od materijala koji odgovara za odlaganje određene vrste otpada,
- pogodna za transport i skladištenje.

Transport medicinskog otpada

Nakon razvrstavanja prema opasnim svojstvima i odlaganja u odgovarajuću ambalažu, opasan medicinski otpad se transportuje do mjesta privremenog skladištenja.

Kese sa prikupljenim infektivnim otpadom, propisno zatvorene i obježene, stavljene u plastični kontejner, prevoze se do prostora za privremeno odlaganje, najmanje jednom dnevno, a po mogućstvu jednom u smjeni.

Za transport infektivnog otpada koriste se namjenski kontejneri od čvrste plastike, zapremine od najmanje 60 l, koji nemaju oštre ivice koje bi mogle da oštete ambalažu i koji se lako čiste i dezinfikuju. U ove kontejnere se stavljaju zatvorene i obilježene kese sa infektivnim otpadom i/ili žute kutije sa oštrim instrumentima.

Lica zadužena za zbrinjavanje otpada treba da budu obučena za rukovanje medicinskim otpadom i da budu opremljena radnom odećom i ličnom zaštitnom opremom, u skladu sa propisima o zaštiti na radu.

Prije transporta sav otpad koji se odlaže u privremeno skladište treba da se izmjeri i evidentira u tabeli koja slijedi, kako bi se ti podaci koristili za ažuriranje Plana upravljanja otpadom.

Tabela : Evidencija o otpadu primljenom u privremeno skladište

Datum	Mesto nastanka otpada (odeljenje)	Oštri predmeti	Infektivni materijal	Neinfektivni materijal	Hemikalije	Ljekovi	Druga farmaceutska sredstva	Ostalo	Ukupna količina
		kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg

Privremeno skladištenje medicinskog otpada

Medicinski otpad odlaže se u odgovarajuće posude i privremeno skladišti u posebno odvojenom prostoru do predaje preduzeću koje ima ovlaštenje za upravljanje medicinskim otpadom shodno Zakonu.

JZU Dom zdravlja Bijelo Polje, kao mjesto privremenog skladištenja opasnog medicinskog otpada koristi prostor u objektu koji je predviđen za tu namjenu, koji je:

- odgovarajuće veličine u odnosu na količinu proizvedenog otpada i učestalost njegovog skupljanja i odnosšenja;
- sa jasno i vidljivo označenim natpisom o namjeni prostora, zabrani ulaska neovlašćenim licima, kao i upozorenjem o mogućnosti ugrožavanja zdravlja ljudi,
- lako dostupan osoblju zdravstvene službe zaduženom za upravljanje otpadom;
- zaključan, čime se sprečava pristup neovlašćenim licima;
- lako dostupan kolicima ili kontejnerima za sakupljanje otpada unutar zdravstvene službe i vozilima za transport otpada;
- nedostupan životinjama i drugim prenosiocima infektivnih agenasa;
- dobro osvijetljen i sa obezbijeđenom prirodnom ili vještačkom ventilacijom;
- sa obezbijeđenom zaštitom od atmosferskih uticaja;
- sa obezbijeđenom protivpožarnom zaštitom u skladu sa posebnim propisima.

Shodno članu 32 i 33 Zakona o upravljanju otpadom („Sl.list CG“ br. 64/11,39/16) usluge preuzimanja i obrade medicinskog otpada, vrši **Ekomedika- D.O.O , Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 1A (VII sprat)- Podgorica** u skladu sa Ugovorom o koncesiji za upravljanje medicinskim otpadom br. 04-2053/11 od 05.07.2011godine potpisanog od straneMinistarstva zdravlja i Konzorcijuma OPM Ekomedika, Protokola br.2 o administrativno- tehničkoj impenentaciji ugovora sa JZU zaključen sa potpisanog od strane Ministarstva zdravlja Crne Gore broj 404-131/2015-57 od 29.12.2015.godine, Konzorcijuma OPM Ekomedika broj 140 od 29.12.2015.godine i JZU Dom zdravlja Bijelo Polje broj 1988/1 od 25.12.2015.godine.

MJERE

Za sprečavanje proizvodnje otpada ili smanjenje količine otpada i njegovog negativnog uticaja na životnu sredinu.

Aktivnosti za sprječavanje proizvodnje otpada

Sledeći principi predstavljaju mjere kojih se svi zaposleni u JZU Dom zdravlja Bijelo Polje pridržavaju prilikom upravljanja otpadom:

- **SPRIJEČAVANJE** nastanka otpada,
- **SMANJENJE** količine koja nastaje,
- **PONOVNA** upotreba (ambalaža),
- **RECIKLIRANJE** i **POVRAĆAJ ENERGIJE**,
- **KONTOLISANO ODLAGANJE**.

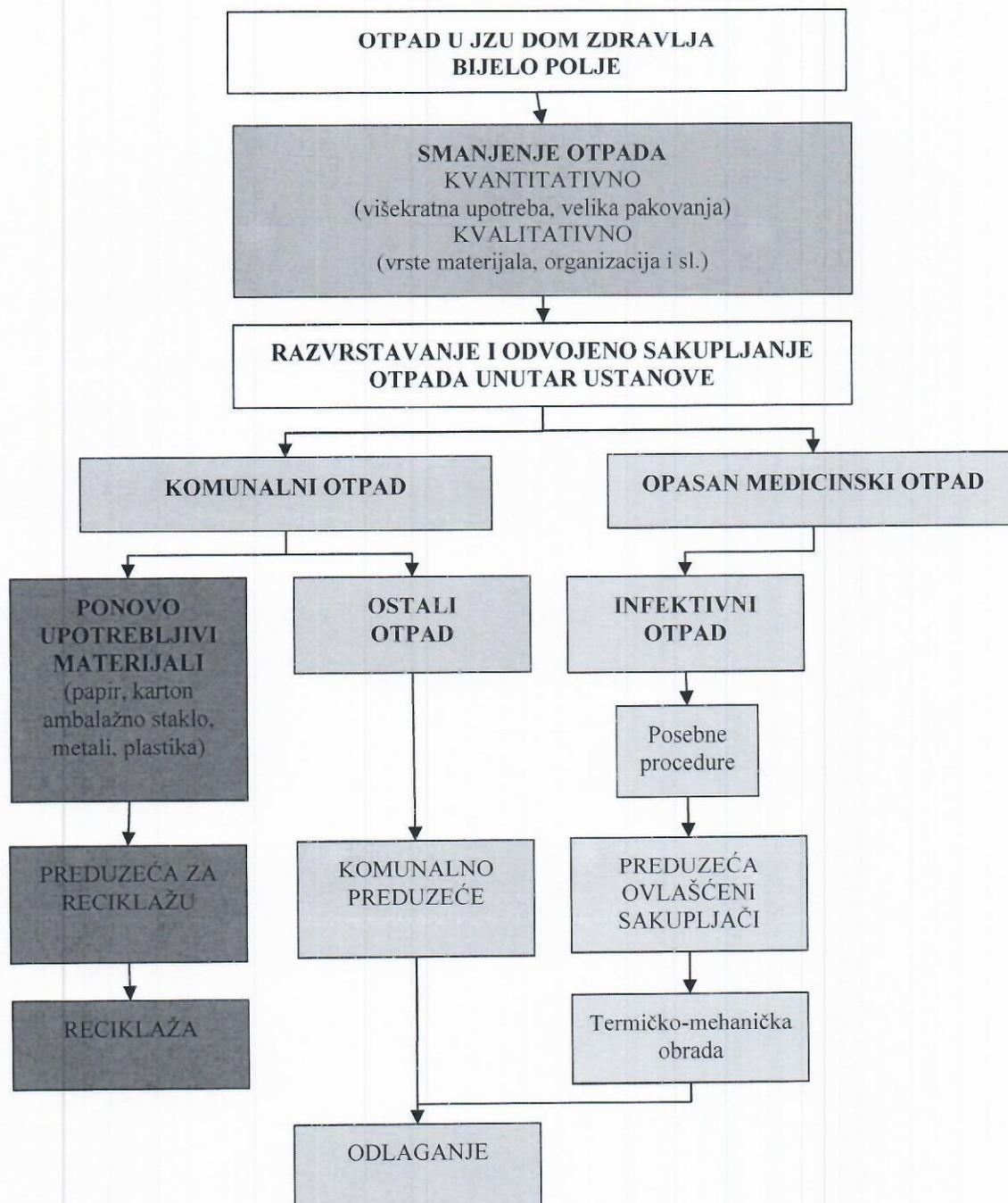
Radi izbjegavanja, odnosno minimiziranja stvaranja otpada u ustanovi sprovode se određene politike i prakse koje uključuju:

- redukciju količina otpada na izvoru - ograničavanje nabavke materijala koji stvaraju opasan otpad, odnosno zamjena istih sa podesnijim,
- korišćenje proizvoda koji mogu da se recikliraju,
- razdvajanje otpada - smanjenje količina opasnog otpada,
- dobra praksa primijenjena na upotrebu lijekova i hemikalija.

Kako u lancu nastanka otpada svi zdravstveni radnici i saradnici imaju određenu ulogu, to samim tim treba da budu i dobro obučeni za njegovu minimizaciju i upravljanje.

Koristeći pomenute principe u upravljanju medicinskim otpadom u ustanovi, potrebno je sprovesti slijedeće postupke:

- ograničiti zalihe - naručivati češće manje količine lijekova i reagensa,
- kupovati uglavnom od dobavljača koji prihvataju vraćanje lijekova sa isteklim rokom trajanja (naročito za određene vrste lijekova za koje postoji vjerovatnoća da se neće brzo utrošiti i da će duže stajati u zalihama),
- iskoristiti prvo lijekove sa najstarijim datumom proizvodnje,
- iskoristiti kompletan sadržaj iz svake bočice i kutije,
- mjesečno vršiti provjeru zaliha i datuma isteka roka upotrebe lijekova i reagensa,
- gdje god je moguće koristiti instrumente i materijale koji ne sadrže živu i teške metale,
- kod primjene standarda ili reagenasa koji sadrže opasne materije, pripremati količine koje će se upotrijebiti u bliskoj budućnosti kako bi se izbjegla proizvodnja otpadnog materijala,
- gdje god je moguće u laboratorijskim procesima i procedurama zamijeniti toksične hemikalije manje toksičnim,
- izbjegavati kontaminaciju (mješanje) neopasnog otpada infektivnim ili drugim opasnim supstancama,
- odvojeno sakupljati papir, staklo i plastiku, u cilju podrške programa reciklaže otpada.

. Organizacija upravljanja otpadom, nadležnosti i odgovornosti zaposlenih

Direktor ustanove, rješenjem imenuje članove tima za upravljanje medicinskim otpadom koji su zaduženi za izradu plana za upravljanje medicinskim otpadom, sprovođenje svakodnevnih aktivnosti u ovoj oblasti i nadzor nad upravljanjem otpadom. (Rješenje o formiranju Tim za upravljanje medicinskim otpadom je dato u Prilogu br. 2 i čini sastavni dio Plana).

Tim za upravljanje otpadom čine rukovodioci organizacionih jedinica u kojima nastaju najveće količine medicinskog otpada, kao i zaposleni koji su direktno zaduženi za nadzor nad upravljanjem medicinskim otpadom.

Struktura upravljanja medicinskim otpadom -šema odnosa odgovornosti i obaveza u upravljanju medicinskim otpadom prikazana je na slijedećoj slici i sadrži obaveze ključnih članova osoblja uključenih u upravljanje medicinskim otpadom.

Direktor ustanove

U okviru sistema upravljanja otpadom, direktor ustanove zadužen je za slijedeće aktivnosti:

- da sastavi Tim za upravljanje otpadom koji će da izradi Plan za upravljanje otpadom;
- da rukovodi radom Tim za upravljanje medicinskim otpadom;
- da obezbijedi usklađivanje planskih dokumenta u skladu sa izmjenama propisa iz oblasti upravljanja otpadom;
- da usmjeri dovoljno finansijskih i ljudskih resursa za efikasno sprovođenje Plana upravljanja otpadom;
- da obezbijedi adekvatnu obuku za zaposlene i odredi lica odgovorna za koordinaciju i implementaciju kurseva obuke.

Tim za upravljanje otpadom

Tim za upravljanje otpadom koordinira i kontroliše sve aktivnosti upravljanja medicinskim otpadom u ustanovi. Osim što izrađuje Plan, tim nadgleda njegovo sprovođenje, prikuplja podatke i vrši izmjene Plana.

Medicinske sestre/tehničari

Medicinske sestre/tehničari vrše razdvajanje i odlaganje otpada u propisne kontejnere. Sprovode mjere zaštite na radu i mjere spiječavanja pojava intrahospitalnih infekcija. Obavezni su da pohađaju sve kurseve za obuku medicinskog osoblja.

STRUKTURA UPRAVLJANJA MEDICINSKIM OTPADOM**DIREKTOR**

- Odobrava propisan način upravljanja otpadom,
- Imenuje i rukovodi timom za upravljanje otpadom,
 - Pruža finansijsku podršku,
 - Obezbjeduje obuku osoblja.

TIM ZA UPRAVLJANJE OTPADOM

- Izrađuje Plan upravljanja otpadom,
- Nadgleda sprovođenje Plana upravljanja otpadom,
- Prikuplja podatke i vrši izmjene Plana upravljanja otpadom.

GLAVNI TEHNIČAR DOMA ZDRAVLJA

- Kontrolira da medicinsko osoblje koristi odgovarajuće kontejnere za određene vrste otpada,
- Kontrolira vođenje evidencije o proizvedenom, uskladištenom i privremeno odloženom medicinskom otpadu,
- Brine se da osoblje zna da rukuje opasnim otpadom,
- Brine se da osoblje za održavanje čistoće zna koji kontejneri se koriste za koje vrste otpada,
- Brine se da osoblje za održavanje odlaže otpad u propisne razdvojene kontejnere za privremeno odlaganje,
- Obučava medicinske tehničare i osoblje za održavanje čistoće

ŠEF TEHNIČKE SLUŽBE

- Obezbjeduje pravilan rad i održavanje opreme za razvrstavanje otpada na mjestu nastanka.
- Brine se da su odgovarajući kontejneri, kese, zaštitna oprema i oprema za prikupljanje i čišćenje dostupni u svakom trenutku
- Obezbjeduje pisane procedure za nesrećne slučajeve i vodi evidencije nesrećnih slučajeva.

GLAVNI SANITARNI TEHNIČAR

- Organizuje obuku zaposlenih u vezi prevencije i kontrole intrahospitalnih infekcija
- Vršiti hemijsku dezinfekciju prostorija i opreme.

MEDICINSKO OSOBLJE

- Vršiti razdvajanje i odlaganje otpada u propisne kontejnere,
- Pruža savjete za poboljšanje Plana.

OSOBLJE ZA ODRŽAVANJE ČISTOĆE

- Brinu da se otpad odlaže u odgovarajuće kontejnere,
- Vršiti obeležavanje i evidentiraju količine otpada na mestu nastajanja
- Brinu da se kontejneri ne prepune, puknu ili ne predstavljaju bilo kakvu opasnost po zdravlje
- Vršiti transport izmjerjenih količina otpada do mjesta za privremeno odlaganje.
 - Vodi evidencije o količinama i vrstama farmaceutskog otpada,
 - Obučava medicinski kadar o farmaceutskom otpadu u vidu opasnosti po zdravlje
 - Vršiti transport izmjerjenih količina otpada do mjesta za privremeno odlaganje.

SVI ZAPOSLENI

- Brinu da se otpad odlaže u odgovarajuće kontejnere,
- Brinu da se kontejneri ne prepune, puknu ili ne predstavljaju bilo kakvu vrstu opasnosti po zdravlje,
- Poštuju zahtjeve razdvajanja i privremenog odlaganja otpada.

Crna Gora
Agencija za zaštitu životne sredine

Црна Гора
Јавна здравствена установа
ДОМ ЗДРАВЉА БИЈЕЛО ПОЉЕ
Број 1272/11
Бијело Поље, 1. 06. 2022. године

Sektor za izdavanje dozvola i saglasnosti
Broj:03-UPI-747/4

Podgorica, 26.05.2022.god.

J.Z.U. DOM ZDRAVLJA BIJELO POLJE

Bijelo Polje
Ul. Voja Lješnjaka bb,

Veza: 03-UPI-747/1 od 06.05.2022.godine.

Predmet: Saglasnost na plan upravljanja otpadom

Poštovani,

U prilogu vam dostavljamo Rješenje (Saglasnost) na plan upravljanja otpadom za vaše privredno društvo.

S poštovanjem,

Dr Milan Gazdić
DIREKTOR

Prilog: Rješenje: 03-UPI-747/4 od 26.05.2022.god.

Kontakt osoba:
Vesna Mugoša, samostalni savjetnik I
Tel.+382 20 446 508
e-mail: vesna.mugosa@epa.org.me

AGENCIJA ZA ZAŠTITU
ŽIVOTNE SREDINE
CRNE GORE

IV Proleterske 19
81000 Podgorica, Crne Gora

Broj: 03-UPI-747/4
Podgorica, 26.05.2022.god.
VM

Agencija za zaštitu životne sredine na osnovu člana 26, 27, 28 i 29 Zakona o upravljanju otpadom („Službeni list CG“ broj 64/11 i 39/16), Pravilnika o bližem sadržaju i načinu sačinjavanja plana upravljanja otpadom proizvođača otpada („Službeni list CG“ broj 5/13), Pravilnika o klasifikaciji otpada i katalogu otpada („Službeni list CG“ broj 59/13 i 83/16), Pravilnika o načinu vođenja evidencije otpada i sadržaju formulara o transportu otpada („Službeni list CG“ broj 50/12), Uredbom o načinu i uslovima skladištenja otpada („Službeni list CG“ broj 33/13, 65/15) člana 18 i 46 Zakona o upravnom postupku („Službeni list CG“ broj: 56/14, 20/15, 40/16, 37/17), člana 37 Uredbe o organizaciji rada državne uprave („Službeni list CG“ broj 118/20, 121/20, 1/21 i 2/21), a rješavajući po zahtjevu privrednog društva J.Z.U. DOM ZDRAVLJA BIJELO POLJE, Ul. Voja Lješnjaka bb, Bijelo Polje, broj 03-UPI-747/1 od 06.05.2022.godine, donosi:

RJEŠENJE

I Daje se saglasnost na Plan upravljanja otpadom za privredno društvo J.Z.U. DOM ZDRAVLJA BIJELO POLJE, Ul. Voja Lješnjaka bb, Bijelo Polje, PIB 02080672 koji se odnosi na sljedeće vrste otpada (oznaka i naziv otpada kao i planirana godišnja količina):

- 18 01 03* otpad čije sakupljanje i odlaganje podliježe posebnim zahtjevima zbog sprečavanja infekcije, 1061,20 kg,
- 18 01 01 oštri instrumenti (izuzev 18 01 03*), 109.60 kg,
- 18 01 04 otpad čije sakupljanje i odlaganje ne podliježe posebnim zahtjevima zbog sprečavanja infekcije, 205,60 kg,
- 20 03 01 miješani komunalni otpad, 7306 kg.

II Navedeni otpad se privremeno skladišti na privremenom skladištu na sledećoj lokaciji: skladište Doma zdravlja Bijelo Polje, list nepokretnosti broj 3196, katastarska parcela broj 155 i 15.

III Nakon privremenog skladištenja otpada u trajanju do jedne godine, otpad se predaje jednom od ovlašćenih privrednih društava: privredno društvo koje je upisano u registar sakupljača odnosno prevoznika otpada, privredno društvo upisanom u registar trgovaca i posrednika sa fizičkim preuzimanjem otpada, privredno društvo koje ima dozvolu za preradu i/ili zbrinjavanje otpada ili sopstveni izvoz.

IV Ukoliko dođe do promjene u količini i načinu upravljanja otpadom utvrđenim planom upravljanja otpada, proizvođač otpada dužan je da obavijesti Agenciju radi dobijanja saglasnosti u roku od šest mjeseci od nastanka promjene.

V Saglasnost na plan upravljanja otpadom izdaje se na period do **26.05.2025 .godine**.

VI Proizvođač otpada je obavezan da najkasnije do 01.marta tekuće godine dostavi izvještaj Agenciji o proizvedenim i trajno zbrinutim (izvoz, predaja sakupljaču, trgovcu ili prerađivaču) količinama otpada za prethodnu godinu.

Obrazloženje

Shodno članu 26 i 27 Zakona o upravljanju otpadom privredno društvo J.Z.U. DOM ZDRAVLJA BIJELO POLJE, Ul. Voja Lješnjaka bb, Bijelo Polje obratilo se ovom organu zahtjevom (broj 03-UPI-747/1 od 06.05.2022.godine) za izdavanje saglasnosti na Plan upravljanja otpadom za količine i vrste otpada date u tački I dispozitiva ovog rješenja